

SLOVENSKI NAROD.

Iznaj vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl., 30 kr., za en mesec 1 gl., 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl., 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske pete vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 14. marca. [Izv. dop.]

Ustavaki zdaj vse svoje hvala Bogu uže skrhano orožje obračajo proti finančnemu ministru baronu Kriegsau. Dunajskim judom in ustavakom je novi minister zlasti zategadelj trn v peti, ker ne hče nič slišati od one klike, ki je pod krinko ustavoverstva si vedela žepe polniti. Ko bi baron Kriegsau, kakor njegovi predniki, se z judovskimi bankirji pobratil, hvalili bi ga kot izvrstnega, v financah izvedenega moža. Tako ga pa napadajo z vso strastjo in perfidnostjo, katere je zmožen samo kakšen jud Oppenheimer ali Neuwirt. Tem se pridružuje mladi Plener, ki ne more dočakati, da bi se vsedel na stol finančnega ministra in storil, kar je storil njegov oča in za njim Brestl, de Pretis itd., namreč, da bi davke povečševal in dolgove delal.

Ker se državni proračun zbog manérov ustavaških nij dal dovršiti pred prazniki, mora se provizorij podaljšati še za mesec april in maj. Treba je pa skrbeti za pokritje deficita tudi v teh dveh mesecih, in finančni minister je zahteval pooblastila, da sme izdati 20 milj. gold. zlate rente. Proti temu nasvetu so se vzdignuli ustavaki, češ, da se nij znan celoletni deficit, zatorej tudi ne, koliko bode treba najeti za pokritje. Tudi do zlate rente nekaterim nij bilo in predlagali so, naj bi se denar izposodil po katerem drugem poti. Pri tej priliki je g. minister izrekel, da po njegovem mnenju je posojilo po izdavanju zlate rente najcenejše za državo, ako pa finančni odsek sklene, po kakšnem drugem poti denar najeti,

pripravljen je, ukloniti se takemu sklepu. Zaradi te izjave so očitali ministru, da néma programa, da mu je vse jedno, če se tako ali tako denar dobode, da s tem državni kredit poškoduje itd. Gotovo, da g. minister še nij dovolj vezban v parlamentarnem boji in da ima silne težave premagati, ker je vstopil sredi sesije, ko še državni proračun nij bil sklenen. Ali toliko, kakor kakšen gostobesedni Plener, ali Abrahamovi sinovi Neuwirt, Gomperz, Oppenheimer itd. Še tudi on vé o finančnih stvareh. Zato je budgetni odsek z večino glasov sklenil, da se privoli deficit z zlato rento pokriti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. marca.

Davkovski pododsek predlaga za uravnanje užitninskega davka, naj se davkova restitucija pri izvažanju pive določi tako, da bi bila svota tolikošna, kolikor se mora državi plačati za kuhanje izvažanega piva; državnemu zboru naj se predloži cenilnik za omejene kraje, ter naj se v dozdanih cenilnikih cenilnik prenaredi tako, da se stvari in jedi, katere se najbolj potrebuje, najmenj obdačijo, a naloži naj se na one stvari, ki ne pripadajo k vsakdanjim potrebam, visok užitninski davek. Posebno naj se hudo obdači žganje, a užitninski davek na vino naj se zniža. Klavna živina naj se obdači po njenej teži, a ne po starosti kakor doslé. Užitninski davek na divjačino, perutnino in ribe naj se zveksa, užitninski davek na moko, riž itd. pa zniža. O rudninskem oglji nij treba plačevati užitninskega davka. Pododsek je te predloge dal davkovskemu odseku.

Poroča se, da hoče baron **Conrad** osemletno šolsko dolžnost vzdržati, izjeme pa da

bodo določevali za eno in dvorazrednice deželni zbori. Ta njegov predlog pa baje šolskemu odseku državnega zbora nij po volji.

Kakor vsako leto, tako zopet letos je v **peštanskem** saboru predlagalo se, naj se prosi nj. veličanstvo, da z ozirom na slabo novčno stanje na Magjarskem odpusti en milijon goldinarjev od svoje civilne liste. „Ta predlog se ja zavrgel z veliko večino“.

Vnanje države.

Turški dvorni list „Terdjuman-i-Hakikat“ je objavil članek, s katerim slavi domoljubno vedenje in hrabrost albansko; ta list opominja Črnogoro, da imajo Albanci izvrstno orožje. Črnogorci pa da morejo Albancem nasproti postaviti samo 10.000 mož.

Rumunski vladni list objavlja zakon, s katerim se proglašajo mesta Brajla, Gala, Tulča in Kústendje slobodnimi lukami za deset let, Sulina pa se je zopet kot taka potrdila.

Na **Francoskem** je nastalo težavno položeno ker je senat zavrgel člen VII. naučnega zakona. V drugem branji tega zakona o senatu vlada ne bode na nobedno stran posredovala. Boj mej senatom in zbornico bode pa nastal na vsak način, ker zbornica bode gotovo sprejela tudi člen VII. Francoski radikalni časopisi preté z barikadami in so ljuti na senat.

V **italijanskej** zbornici je bivši minister Visconti Venosta ostro grajal vnanjo italijansko politiko. Dejal je mej drugimi to, da, ako se hoče imeti zanesljive sosed, naj bode vsak najprej sam zanesljiv sosed. Vladi naj si to dobro zapamtijo.

Nemška komisija za vojno postavo je sprejela § 1 predloge (določanje vojske o miru od 1881–88) tako, da se ne določi zveksanje z jednim odstotkom prebivalstva nego s čislom 427.274 mož; § 2 (namnoženje kadrov) je bil sprejet nespremenjen. § 3 (vaje dopolnilne reserve prvega razreda) se je tako sprejel, da se bodo vaje četrkrat vršile, prvokrat 10 tednov, drugokrat 4 tedne, dvakrat pa po dva tedna.

Listek.

Listi iz Italije.

X.

Gospa! Vem, da bode te zmajevali z glavo, češ, da Vam popisujem vse drugo, samo o cerkvah, katerih mora v Benetkah vendar precej biti, da Vam ne povem ničesar. Res jih je tu mnogo in jako lepih, konci kakor se da soditi po veličastnej njih vnanjosti, a čas moj v Benetkah je bil tako kratko odmerjen, da mi nij bilo moči ogledati si nobedne cerkve, razen one sv. Marka, in še te le površno. Popis njihov odkladam zatorej do poznejšega časa — kajti nij še vseh dnij večer.

Prišedši raz stolp sv. Marka sem hotel konci nekoliko se izpoznavati življenje po beneških kanalih in ulicah.

Najamem si dakle na „Riva degli Schiavoni“ gondolo ter naročim gondolijerju, naj me pelje nekoliko po velikem kanalu, a potem po nekaterih manjših.

Veliki kanal je glavna ulica beneška, on je beneški korzo. Na njem je vedno vse živo. Elegantne gondole, — svojina beneških plemenitašev in onega malega števila bogatašev, kolikor jih je še v Benetkah ostalo — z uniformiranimi veslarji švigajo mimo „fijakarjev“ — gondel jednake barve in jednake oblike, — katerim je pa poznati, da so morale svojim gospodarjem prisluziti uže marsikakšen frank. V prvih vidite beneško haute volé voziti se na izprehod, in marsikatero črno oko, ki se srečava z vašim, ima toliko magnetizma v sebi, da se morate nehote obrniti in strmeč gledati za krasnim čudežem narave, čegar svojina je bilo ono, kakor oglje črno in živo oko; v družih pa vidite sedeti večidel tujce, katerih vedno mnogo prihaja v to divno mesto in kateri gondolijerjem največ zaslužka dajo, kajti Benečani sami po navadi hodijo peš ali se pa prepeljujejo na velikih čolnih, „tragheti“ imenovanih.

Razen malih gondol se tudi še vedno pomika po velikem kanalu veliko število tovornih

ladij, katere prepeljavajo blago s kolodvora v mesto ali na večje, pred obrežjem „degli Schiavoni“ stoječe ladije, ali pa iz poslednjih na kolodvor.

Voznja po velikem kanalu je pa tudi zategadelj jako zanimiva, ker so ob njem na obeh straneh sezidane visoke palače, katere z raznovrstnostjo svojih pročelij na oko jako ugodno uplivajo. V vsako ob kanalu zidano hišo moreš iti naravnost iz gondole.

Voznja po malih kanalih je pa jako različna od one po velikem. Visoka ob istih zidana poslopja, katera zabranjujejo vsakemu solnčnemu žarku pristop vanje ter neprenehoma se ponavljajoči klici gondolijerjev so uzrok, da se človek nič kaj ugodno ne počuti, vozeč se po njih. Nekateri kanali so celo tako ozki, da se komaj dve gondoli pripravno moreta izogniti, a večkrat se zgodi, da se zadeneta druga ob drugo. Taka karambolaža za onega, ki v gondoli sedi, nij nič kaj prijetna, a veslar ne izgubi svojega humorja. „Zakaj pa nijsi roke vmes vtaknil!“ apostrofiral je moj gondolijer

Dopisi.

Z Dunaja 14. marca. [Izv. dop.] Pre-
membe v višjih administrativnih krogih, o ka-
terih sem bil uže pisal, se začenjajo izvrševati.
Sekcijski šef v naučnem ministerstvu, dr. Hei-
der, je bil v pokoj dejan, dasi nij prosil za
to, ker bi še rad bil doslužil celih 40 let. Z
njim pada jeden stebrov stare, Slovanom sov-
ražne birokracije. Vlada ima res dobro voljo
odstraniti napake, o katerih se narodi pri-
tožujó uže toliko let. Pa težko jej je priti do
resnice, ker so povsod po deželah nastavljeni
taki ljudje, ki so napihnjeni od Stremayrovega
duha in ne mogó verjeti, da bi se v Avstriji
kedaj uresničil politični sistem, ki hoče pra-
vičen biti vsem avstrijskim narodom. Jeder
takšnih móž je vaš ljubljanski Pirkner, ki
tako ravna, kakor v najhujših dobah Auersperg-
Stremayrovega vladanja. Móž je res naredil
lepo kariéro, kajti gotovo je nezaslišano, da
se človek, ki je menda samo normalno obiska-
val, pokliče na tako visoko in imenitno mesto,
s katerega vodi ljudsko šolstvo cele dežele.
Tukaj nihče ne verjeti, da bi mogel biti
deželni šolski nadzornik móž brez humanitét-
nih studij. Upamo pa, da se bode tudi za
Kranjsko vedriti začelo, in prav verjetno se
mi zdi, kar sem denes slišal, da Pirkner sam
prosi za penzijo.

Deželni predsednik kranjski g. Kalina
je te dni bil v avdijenci pri cesarji, kar po-
trjuje moje poročilo, da bode skoraj imenovan
cesarskim namestnikom za Moravsko. Ob
jednem se ima tudi novi deželni
predsednik za Kranjsko imenovati,
in sicer še pred prazniki.

Z Gorenjskega 12. marca. [Izviren
dopis.] Jaz sem jeden izmej istih — ne vém
ali lehkkih ali težkih — grešnikov, ki so gosp.
Försterju zaupnico podpisali. Ali, kaj? Vsaj
nij več vprašanja o teži, odkar so nas v vzduh
popihnil, oni pa na zemlji stojé za nami plo-
skajo. Moram torej, gospod urednik! vam pi-
sati iz zraka, vsaj tudi „Brencelj“ dobiva pisma
z Olimpa. Vaša presneta dolžnost pa je, moj
dopis natisniti; kajti, tudi moje ime na För-
sterjeve zaupnici ste objavili svetu, ter vrgli
me v vodo, da je treba plavati ali utopiti se.
Ne straši naj vas obširnost mojega dopisa! po-
mislite, koliko gomilo papirja in kilogr. črnila
sta uže „Slovenec“ in „Brencelj“ na to lovsko
gonjo proti cecilijancem potrošila in da je male

druzega, ki je, nekako nerodno vozeč, zadel se
ob njegovo gondolo.

Nekateri malih kanalov so jako plitvi in
treba jih je vsako leto trebiti, kajti sicer bi
morje toliko blata in peska nanese, da bi se
s časom popolnem posušili. Oni, ki v Benetkah
trebijo kanale, imajo zatorej nekako soroden
posel z onim naših uličnih pometačev.

Vsa ta množica kanalov daje Benetkam
pač neko posebno lepo in zanimivo podobo, a
za razvoj trgovine, kjer je potreba pripravnega
in hitrega kretanja, nijso nikakor pripravi-
ni; razen vsega je neprijetno še to, ker iz njih
prihaja ob času odtoka, — ko morje upade
skoro za dva metra — ne posebno ugodna
vonjava, o katere zdravnik pravijo, da zdravju
ravno ne koristi preveč. Toda, vzemite Benet-
kam kanale, in nič več ne bodo tako zanimive,
nič več tako divnokrasne, kakor sedaj; nič več
ne bodo poslopja polna umetelnosti ob glav-
nih kanalih zidana tako velikanskega utisa na-
pravljalna, kakor ga sedaj.

brce v njej dobival tudi „Narod“ za svojo lo-
jalnost, ker je odprl zavetje svoje husitskemu
„pariji“. „Slovenec“ g. dopisnik ljubljanski
sicer želí mirú, ali „Brencelj“ obeta nadaljno
ščuvanje. „Fiat“! Vsaj še mi dozda začeli
nijsmo. Čakal sem na „Glasbenika“, hoteč se
prepričati, kaj bode odgovoril. Dobro, — ali
premalo, nekoliko več bi ne škodilo.

Kar se je dozda o tem pisarilo po do-
tičnih novinah je do malega le zmešan „ričet“,
kateri bi pa vendar lahko imel hude posledice
za bolehe želodce. Ko bi se tako dokazovalo
v državnem parlamentu, bi grof Coronini,
popustivši svoj „zvonec“, hitro popihal domú.
Skoro vsi nam nasprotni članki kažejo znak
presilnosti, nedoslédnosti in premalega spozna-
nja samega sebe, razen „Brenceljevih“ na-
padov, ki vseskozi nosijo ostuden pečat stra-
sti in pogreška vsake spodobnosti, kakeršne
smé najhujši protivnik zahtevati od izobražene
žurnalistike. Kar se tiče presiljenosti tudi dveh
„poslanih“ v vašem cenjenem listu ne odobru-
jem, ali vsaj nedoslédnosti in napihnene do-
mišljavosti g. dopisniku nihče drug očital ne
bode, nego človek, ki hoče biti korifeja v vsem
in povsod kateri in krič samo zato, da krič.
Kajti, on je strokovnjak v godbi, ne kričava
kavka. Za to mislim, da v „Br.“ 300 mili-
jonkrat pozdravljeni „liferant“ onega orkestra
nij poslal svojega darilca na pravo adresu, ka-
tera zmota se je tem lažje pripetila, ker se
nahaja neka jednakoličnost v imenih, kakor bi
bila v sorodu. Vendar le ljubljanski J. A. kaže
vso sposobnost, te vrste orkester dirigirati.
Nekaj trših diletantov naj bi si bil g. „liferant“
tako sam v pouku obdržal; tudi njegova spo-
sobnost nij neznana.

Ako vse članke „Slovenčevih“ gg. dopis-
nikov záporéd pregledujem, „horribile dictu“!
kakšna logika? Tú nam cecilijansko petje,
katerega reprezentant je g. Förster, ali na-
ravnost zamétajo, ker ne gré in ne bode nik-
dar šlo za naše kraje; tam sovražno ščuvanje
proti njemu podpirajo, malo vrstic od tod si
pa nam drznejo trditi, da na društvo samo
ne méríjo, ki si je ovo petje na svoj prapor
zapisalo. Ako se ves ta prepír tiče zgolj g.
Försterjeve osebnosti, ne društva, bi bilo
vendar zanimivo vedeti, kakšno kvaro dela
husitska „phylloxera vastatrix“ na njih imo-
vini? Ali, kaj hudega jim je storil g. Aljaž,
da so ga obsuli, kakor sršeni? Mislim, da bi
na ta vprašanja ne imeli kaj odgovoriti. Zato

Benetke sem v jednom svojih prejšnjih
pisem primerjal z labodom, in kakor si laboda
ne morete misliti drugače, negoli ob vodi žive-
čega, isto tako se Benetke ne dajo ločiti od
vode, od morja, katero jih je tolikokrat ob-
varovalo sovražnih napadov.

Ne manje interesantna od vožnje po ka-
nalih je pak v Benetkah tudi hoja po ulicah
in trgih, koder se po zapadu solnca vse oživlja.
Posebno na trg sv. Marka prihaja velika mno-
žica sprehajalcev in ostaja tam po navadi do
pozne noči. Isto tako oživljena je glavna ulica
beneška „Merceria“, kjer se je namestilo ob
obeh straneh polno najsijajnejših prodajalnic.

A jaz, od vsega, kar sem bil po dnevi
prehodil in videl, utrujen, nijsem se dolgo
mudil zunaj, drugo jutro uže sem odpotoval
iz Benetek, da se umaknem mrazu, katerega
sem tako uže v Ljubljani dosti užil.

V Italiji, dné 5. februarja 1880.

mora biti njim kamen spodtikljaja jedino le
cecilijanska reč, katero v nje godbenem od-
delku g. Förster*) vodi in izvršuje in g. Al-
jaž zagovarja, sicer bi pameten človek ne vi-
del vzroka, čemu so se ti gospodje vmes vte-
knili, ko je začetkom šlo samo za šenklaško
petje, katero nič družega nij bilo, nego pravo
cecilijansko petje. In tukaj s prva tudi nij bilo
govora o nobenej liturgiji, niti o narodnosti,
nego samo o godbenem značaju petja. „Husit-
sko, dolgočasno petje, ki néma no-
bene viže“, — v teh besedah je izrečen
ves začetni zleg, ki je bruhnil iz nesrečne
posode Vulkanove Pandore. —

In tega petja brez okrogle, v sluh sega-
joče viže, — tudi naše društvo ne smé spre-
minjati po razmerah priprostega okusa, kajti
resnoben značaj cecilijanskega petja je poziti-
ven, jeden in ravno isti pod nemškimi Wit-
tom, kakor na Češkem ali drugé, kjerkoli so
se osnovala društva za reformo cerkvenega
petja; sicer bi si na svoje čelo vtisnilo znak
psevdivstva. Ako pa duh nemškega Witta,
kateri je oče vsej tej reformi, mora biti tudi
duša našemu društvu, kaj hoče ono hripavo
kričanje, da Witt ne gré za naše kraje, dru-
zega pomenjati, nego: „cecilijansko društvo in
vsa v njegovem duhu predavajoča orglarska
šola, vse to ne gré za naše kraje; kajti mi
nehčemo napredka z drugimi narodi, mi čemo
na vse veke ostati kinezi in po naše stranke
listih kineški pisariti“. Proficiat! Željno prič-
kujemo, da bi v tem visokočestito škofijstvo
svojo določno besedo spregovorilo! Ako nij
treba cecilijanstva, čemu plačujemo dotične
denarne priklade? —

Ne morem kaj, da bi še ne vprašal: čemu
se „Slovenčevi“ gg. dopisniki toliko potezajo
za národni jezik v cerkvenem petji? Sicer v
tem obziru ne morem vse krivde oprostiti niti
g. Aljaža, ker je sè svojo „latinsko, slovesno
mašo“ na ta hrup napeljal ljudi, ki željno ča-
kajo prilike, kakor pajek muhe, da bi segli
po cecilijancih. Nihče nij začetkom omenjal la-
tinske ali slovenske maše. „Žalostno petje
brez viže“ je bil ves „corpus delicti“, na
katerega je podrépná muha sédla. Vendar ni-
kakeršne potrebe nij bilo, poganjati se za ná-
rodni jezik v petji sploh, kdo mu krati nje-
gove pravice? Komur nij dovolj, kar mu je o
tem povedal zadnji „Glasbenik“ štev. 3, naj
mu dostavim še jaz, da so se za Riharja
pele vse večje praznike latinske maše, kakor
se pojó pod Försterjem; da je Rihar
skladal, izdajal in sviral latinske in slovenske
cerkvene pesni, kakor Förster sklada, izdaje,
svira in ureja latinske in slovenske cerkvene
pesni. Če pa g. Förster vseh Riharjevih
kompozicij ne potrdi, saj jih tudi vsi „Sloven-
čevi“ dopisniki ne. Ti imajo vsaj toliko vesti,
da pravijo: „Scio proboque meliora, deteriora
sequor“. A kaj se hoče misliti o tistih, ki v
bojnem krdeli lehkonože „Brenceljeve“ de-
vice za svoj ščit jemljó vse Riharjevo, za-
metajo vse Försterjevo, katere bolj izpod-
buja k pobožnosti svetni 6/8 takt, morda celó
v „allegro tempo“ in da ga napolnujejo hitro
skočne osminke in šestnajstinke, nego resnobni
4/4 ali 1/2 takt, čegar dobe se vlečejo v celih
in polovnih notah. Oni hočejo imeti na vsak

*) Ker estetik g. Aléševic naziva g. För-
sterja „phylloxera vastatrix“, osmelujem se jaz, v
smisli latinskega réka „si parva licet componere ma-
gnis“, nasovétovati, da bi se g. Aléševic v bodoče
nazival „scarabaeus stercorarius literarius“, vendar
dostavljam tudi: „Honny soit qui mal y pense!“

način lepo „vižo“ — navadno je lepša, čimboli se zvija in skače, kakor divja koza — za notranjo vrednost kompozicije, lepoto v harmoniji, imajo kineška ušesa. Tim je pač godba, kar kmetu logaritmi.

Da pa taki ljudje hočejo še drugim vsiliti svoj okus in nas dolžiti osebnih namenov, iz katerih smo šli za g. Försterja po kostanj, to je, kar je vzbudilo mojo mirno dušo, pisati ovi članek, kateri slehernemu pojasni naše namene, kdor ne hče slepec ostati. Ko bi me g. Försterjeva osebnost uže toliko zanimala, bi se bil vsaj toliko potrudil, da bi ga bil kedaj v svojem življenju videl; ali, moram reči, da ne poznam niti njega, niti koga izmed njegove obitelji. Dovolj pa mi je vedeti o njem, da je duša muzikalnej nalogi cecilijanskega društva; da so njega strogo pravilne kompozicije polne notranje vrednosti, to je, bogatega soglasja in gibanja v akordih, proste vse suhoparne jednoličnosti značijo jako nadarjenega in učenega moža, kateri vsaj ne zasluži, da bi se z blatom ometaval. Res je, da se takih pesnij, ki imajo svojo pretežo bolj v soglasji nego v napevu, ne mogó navaditi pastarice in ponočni fantje, tudi cerkveni pevci se jih naučé težje, dokler se ne seznanijo s čitanjem nó, ali si vsaj ne opilijo posluha. Nevarno je začetkom, da jim takšno petje na koru celó zastane. Ali pesen taka dobro naučena in prav svirana popljuje najglobokejše čute srcá tudi v priprostem ljudstvu, razen pri tistih, ki imajo prav medvedovo kosmata ušesa. Vse drugače je pri pesnih, katere imajo svojo glavno moč v melodiji: samo da se pevci té navadijo, jim ne bode zastalo; prvi glas reže naprej, drugi zagajo za njim kakor si bodi — vendar — šló je! Odtod prihaja, da vsi sposobni in trudoljubivi pevovodje cecilijansko petje hvalijo, mojstrom-skazom in zložnim organistom pa nij po volji. Naj bi skrbeli nekateri gospodje, ki ščuvanje proti cecilijanskemu petju podpirajo, rajše za izobražbo mladine svoje fare na podlagi Försterjeve ali kake druge pevske šole, pa se bo okus ljudstva v kratkem vzboljšal. Kaj hoče ono abotno modrovanje, da pri nas cecilijansko petje ne gré? Uže gré, kjer gré, a kjer ne gré, naj se dela na to, da bode kedaj šlo, sicer zaostanemo predaleč za drugimi narodi, ki uže začenjajo. Začeti nam je na vsak način treba, ali previdno, vsake presiljenosti nam treba je se izogniti, naše stare, slovenske pesni, ne recimo, katere so ljudstvu bolj priljubljene, temveč, katere so za cerkev bolj spodobne, pridržati, kar se menda, vsaj kolikor je meni znano, tudi godi. — Isto takó nam je treba z reformo liturgije le počasi postopati, hipno to ne gré. Sploh ne smemo prezirati, da je glavna naloga cecilijanstvu, odpraviti od cerkvenega petja vse, kar je trivijalnega, predrugačenje liturgije pa spada bolj v področje naše višje gospodske. Le po okoliščinah, kolikor móči, nam je uplivati na to, da bi vsaj s časom petje naše spremenilo se v liturgično, to je, da bi petje na koru bilo jedno, neraztrgano truplo, celóta s tistimi opravili, ki se vršé pred altarjem, kakor je bilo to v prvih časih. Ljudstvo mora prebaviti te reforme polagoma, stopinjo za stopinjo, ker so naši želodci še prebolehi in pokvarjeni, na-jedenkrat prekuhati celo množico tečnih jedij.

To so moji pojmi o nalogi cecilijanstva in o g. Försterjeve sposobnosti, kolikor v ta delokrog spada. Vodila so me vsaj gotova načela pri podpisu imenovane zaupnice, katerim ostanem zvest do konca, ter ne mislim nikdar

mevžati v kakem dnevniku: češ, nijsem vedel, kaj sem delal, drugi grešniki so me v to zapeljali! Ubogo, nezavedno dete takšno!! Ne brigam se za Försterjevo mejljudno življenje, še manj pa za privatno; prvo naj nadzoruje gospodar njegov, ki ima z njim službeno pogodbo, v drugo naj vohajo tisti, ki ljubijo škandale in denunciacijo! Zlasti pa bi vsaj apostoli „charitatis et humilitatis“ ne smeli se vtikati v homatije osebnega sovrastva; tudi bi naših idej in našega prepričanja ne smeli psovati, če nam ne mogó dokazati in odkriti svojih boljših načel. Najslabejše dokazuje oni, ki svoje peró v žolč pomače. Bodo uže morali, nam odslé boljše „domú svetiti“, sicer jim odvrnemo z nekimi Lutrovimi besedami na katere je pretolmačil naš latinski: „Vos estis lux mundi“ — katere pa za zdaj zamolčim, da koga iz kože ne vržejo; saj ne hčemo napadati, ampak le odbijamo. Za to brez zamere! —

Dostavek uredništva: Vaš moško, brezstrastno pisani sestavek je prirézan prav po naše volji, po naših mislih in po našem okusu. Smoter cecilijanskemu društvu je vzvišen, ter ima tudi v drugih narodih obilo zaščitnikov in inteligentnih prijateljev. Zatorej smo z veseljem vzprijeli Vaš izvrstni dopis v svoj list, in nadajamo se, da z njim ustrezemo svojim č. čitateljem. Povedalo se nam je, da ima v vseh polemikah „Slovenčevih“ g. Aléševca glavno besedo; molčimo o „Brencelnu“ posébe! Kakor dakle tudi čislamo Vašo gorečnost, vendar mislimo, da imamo vsi večjo čast, ako se v bodoče ne spuščamo v bôje z g. Aléševcem, o katerega slovstvenem delovanju so naši veljavni perésmi možjé uže takó sklenfli svojo sodbo. Od Trubra do g. Aléševca je precej dolg pot, toda reči smemo, da izmed vseh dosedanjih slovenskih pisateljev nij nobeden spravil toli surovosti v ljudstvo, nego li on. Bosopéti pater Marko in zloglasni Pavel Knobelj sta vzora v primeri z njim! In v novejšem časi, kakó samozadovolino, kakó mastito razlaga zgodovino svojega „likanja“, katera, se vé, nij drugo, nego dolga vrsta podlostnih činov, kar sicer morebiti res gódi okusu tistih „gospodov“, ki so poslali g. Aléševcu „kolín“, a naobražencem nikakor ne, in mej temi so nam znana mnoga imena odličnih gospodov duhovnikov. G. Aléševcu je namérjal prijatelj našemu listu nekoliko „posvétiti“ in dopolniti pozabljene ali navlašče zamolčane spomine iz njega mladosti. n. pr. dogodbo o kupljenih lávorjevih vencih („Triglav“ l. 1865) itd, a premislil si je, in na vprašanje naše odgovoril: da ga nij volja, mazati si rok s tem „človečetom“, po starej poslovi: „Aut vinco aut vincor, semper ego maculor!“ Toda po sili smo mu iztrgali vsaj neko pesen, katero „cum privilegio auctoris“ podajemo č. občinstvu v kratek čas. Pesen slóve:

„Robótal Nemcem prvi je čas,
A skóro mu bila plača je breca,
Potem se robávs upéril mej nas,
Rekóč, da ljubi očino iz srca.

Potrénik smili se dobrim ljudém,
Dobil Aléševca hlev je in jasi,
Bog plati vam, blagin slovenskim možém,
Opójili dobro ste ga in opasli!

A kadar je ósel v hlevi presit,
Po volji najboljša nij mu krma,
Na léd stopicát gré srborit,
Doklér v propást ga ne vgrézne trma.“ —

Domače stvari.

— (Senzacijonalen telegram.) Iz Ljubljane se nam piše: Minolo soboto popoldné se je naenkrat po mestu raznesel glas da so ruski nihilisti pol Moskve razrušili in v zrak vrgli. Povod tej novici je dala graška „Tagespost“. Imela je z debelimi črkami tiskan telegram, ki tako-le slóve: „Moskva 12. marca“. „Cel oddelek hiš je razletel v zrak. Bilo je 26 mrtvih. 4 ranjeni, 16 pa se jih pogreša“. Ob sebi se umeva, da je vse to gola laž: ali od „Tagespost“ izmišljena, ali pa jej po kakem mistifikatorji natvezena. Zaredi tega se jej je precej telegrafiralo od tukaj: „Im Anschlusse zu ihrem Samstags-Telegramme aus Moskau wird dasselbe noch dahin ergänzt, dass die Nihilisten den ganzen „Wolga Strom“ in die Luft gesprengt haben, in Folge dessen über Russland ein ungeheurer Regen niedergeht und die ganze russische Nation Gefahr läuft zu ersaufen.“ Dozdaj še graški list nij tega telegrama prinesel, zdi se nam, da ga tudi ne bode, ker odslé se boji — mistifikacije.

— (Nagla smrt.) Bivši ljubljanski trgovec g. Jos. Hauffen je v soboto po noči po mrtudu zadet nanagloma umrl. Mož je imel 58 let, ter je bil upravní svétnik kranjskega stavbenega društva.

— (Birmoval) bode g. ljubljanski knezškof letos v prvej polovici meseca maja po dekaniji kranjske, v juniji ter juliji po dekaniji postojinske.

Razne vesti.

* (Preko 76.500 neodddanih pisem) leži pri poštni direkciji praške, in sicer se je ta množica listov nabrala v enem leti ter samo v Češkej. Želeti bi res bilo, da vsak, kdor piše pismo, pazi, da bode naslov natančen, ali če ga baš za gotovo ne vé, naj postavi na zadnjo stran svojo adresu. Tako bi pošte ne imele sitnostij s pismi, o katerih ne vedó niti kdo in kje je naslovanec, niti kdo je pošiljatelj.

* (Nepričakovana sreča.) V Florenci je nedavno neki fijakar obogatel nenavadnim načinom. Imovit Anglež ga je namreč izbral dedičem svojemu imetku, kateri se ceni od 5—6 milijonov gold. Ko so to vest naznali siromaku in ko ga je vprašal mestni prefekt, kaj želí najprej, mu je vprašanec ves osupnem dejal: „E dajte mi dve liri, da mi bode vsaj moči opóldne pošteno obedovati.“

Dunajska borza 15. marca.

Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72	glid.	30
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	"	(5
Zlata rent.	86	"	30
1860 drž. posojilo	128	"	50
Akcije národne banke	836	"	—
Kreditne akcije	300	"	25
London	118	"	60
Srebro	—	"	—
Napol.	9	"	45 1/2
Č. kr. cekini	5	"	57
Državne marke	58	"	15

Umeteljne

zobe in zobovje

postavlja, ne da bi bolelo in ne da bi odstranjeval korenine

zobni zdravnik

A. Paichel,

(76—7)

poleg Hradeckega mostú.

Najboljši

salónsk premog

in

(44—24)

razkrojena drva

po najnižej cení pri

A. Debevel, rimska cesta (Gradišče) 19.

Tuji.

14. marca:

Pri Slonu: Jonaseh
iz Kamnika. — Bauern-
feind iz Gradca. — Smrdu
iz Trsta.

Dr. Edgar vitez Aigner,
kopeljski zdravnik

v Krapina-Toplicah,

daje razjasnila o tej kopelji v Ljubljani „Hotel Post“ dne 16. in 17. marca
od 4. do 5. ure popoldne. (103—1)

Sadno drevje na prodaj.

Naznanjam, da imam mnogo mladih
jabelk, hrušek in divjih kostanjev
na prodaj.

Ana Jarc,

posestnica v Medvodah.

(102—1)

Velika zaloga

posebno dobrega belega ali visoko rdečega

dolenjskega vina

po 5 do 5 1/2 gl. vder proti pošlatvi posode pri
(91—3)

A. Cvenkeljnu,

v Sevnici (Lichtenwald, Štajersko)

Hiša

v Cerknici št. 3, blizu farne cerkve, z jed-
nim nadstropjem, pripravna za vsako obrt,
se bode na prostovoljne dražbi prodajala dne
18. marca t. l. dopoldne. V hiši je 6 sob, 1
kuhinja, 3 kleti. Poleg 2 hleva za živino,
3 hlevi za prašice, skedenj, drvarnica in
vrh. Poslopja so krita z opeko. Kdor želi to hišo
kupiti, naj pride omenjenega dne k dražbi, ali naj se
uže prej pismeno obrne na

Janeza Milavca,

v Cerknici pri Rakeku.

(99—2)

Telegram iz Pariza.

Naprošeni smo, da ta telegram objavimo zavolj njega posebne važnosti.

Vlada francoska

je ukazala popolnoma razrušiti in podreti tuilerijsko palačo v Parizu, zato so francoske oblasti odpovedale vse prostore v tej palači
nahajajoče se največje trgovine sveta.

Ker se morajo prostori v določnem kratkem času izprazniti, in bi se izgubila kaveja 400.000 frankov, ako bi se ne izpraznili do
določenega obroka, zato je direkcija te trgovine, pod vodstvom gospoda Olivera v. d. S., gasovitega trgovca iz Amsterdama, v jednej glavnej
skupščini ukazala, da se vse blago za majhen del prodajalskih stroškov podari, ker je nemogoče tolike zaloge blaga v tako kratkem času
v Parizu razprodati; zato je bilo vse blago v enakih delih razposlano na Avstrijsko, Nemško in Anglesko. Omenjamo še enkrat:

Vse blago dobi se zastonj

samo za majheno odškodovanje prodajalskih stroškov.

Vodstvo prosi, naj čestito čitajoče občinstvo to vrlo ugodno prodajalsko naznanilo popolnoma uporabi in naj se samo z jedno
naročbo za poskus preveri, kako resno, solidno in neverjetno po ceni je to blago, katero se je dobilo iz vsi krajev sveta.

V dokaz, da je vse strogo solidno, naj služi naznanilo, da vzememo brez ugovora nazaj vsak komad, ki komu
nij po všeči, ter da ga zamenimo z drugim. To se javno obvezujemo.

Zaloga celega blaga za Avstro-Ogersko.

5000 žepnih ur na valjar od najfinejšega
francoskega double-zlata, na minuto regu-
lirane, preje gl. 14, zdaj samo gl. 4.90.
Vrlo eleganten komad. Da dobro gredo,
jamči se le.

2325 ur na sidro s 15 rubinov, izvrstno na
sekundo re, asirane prej gl. 21, zdaj samo
gl. 6.70. Od najfinejšega srebrnega nikaja,
gravirane, s letno jamstvo.

3600 remontoir ur od pravega double zlata,
navijajo se na kozici brez ključa, priznane
najboljša in najcenejša ura sveta, preje
gl. 2, zdaj samo gl. 1.50.

1400 pravih remontoir ur od pravega 18 lot.
punciranega srebra, navijajo se na kozici
brez ključa, s kazalno pripravo in pravim
kolesjem od nikaja, na sekundo repasirane,
neverjetno, še nikdar tako v ceno: prej
gl. 35, zdaj samo gl. 14.50.

4200 francoskih ur za buđenje, jako pri-
pravne tudi kot ure za pisno mizo, vse z
rupotnjo, prej gl. 12, zdaj samo gl. 4.20.
Vrlo važne a vsi rod in in obrtnika.

4900 ameriških dežnih plaščev od kav-
čuka vsa velika št., na eni strani ele-
gantna vrhna sukinja, na drugi plašč, ne-
premočljiva in mokrota, prej gl. 18,
zdaj samo gl. 7.30. Najpraktičnejše in naj-
cenejša oblačila.

1800 dežnih plaščev za gospé od pravega
angleskega zapestnega nepremočljivega
cheviot-sukna, najnovejša francoske noš-
vsake velikosti, preje gl. 30, zdaj samo
gl. 9.50.

3060 kostumov za gospé od pravega ang-
škega nepremočljivega sukna iz klobuč-
vine, s krasno gospodsko sukničo, najko-
ristnišje, najlepše, najcenejše in najpotreb-
niše žensko oblačilo. Nosa najnovejša; prej
gl. 30, zdaj samo gl. 9.00.

400 oblačil od klobučevine za gospé, ne-
premočljiva in mokra, elegantno ozaj-
šana, tako gorka, da naj trba druge zim-
ske oblake; prej gl. 20, zdaj samo gl. 1.
Neverjetno v ceno.

6500 tucatov namiznega orodja od brita-
nija srebra. Najboljše anglesko in tesko
blago. Jami izdelek sveta, ki ostane tudi
po 30 letnem rabljenju bel, kakor pravo
13 lotno srebro, prej tucat gl. 12, zdaj 12
komacov skupaj samo gl. 3.2. Vse od
druhih tvrdk naznanjeno blago je ponarejeno.

15 000 tucatov namiznih žlic od britanija-
srebra, težje b. z. o. s. vedno cele.
Ten z. e. s. ne more razločiti od pravo sre-
brnih od 13 lotnega srebra. Prej gl. 8, zd-
vseh 12 komacov samo gl. 2.50, in 12 žlic
za kavo, prej gl. 4, zdaj gl. 1.2. Prop-
roča se pos. b. z. o. s.

2000 zajemalk za juho od britanija-srebra,
najboljše in najlepše delo, ostanejo tudi om-
bele, prej gl. 5, zdaj samo gl. 1. Zaj-
malke za smetano prej gl. 3, zdaj samo
gl. 0.50.

5000 parov svečnikov za sobo od britanija
srebra, oksida, s. s. ne. pod jamstvom
zmirom bel, elegantno gotiške oblik, prej
gl. 5, zdaj jeden par samo gl. 1.10. Strašno
v ceno.

6000 škatic za sladkor s posrebljenim kro-
vom in podstavkom, od britanija-srebra
komad samo gl. 1.0.

3570 sukenj za gospé od klobučevine,
krasne z barvenim dvojnim pisjem, ver-
praktična obleka in neprecenljiva, prej
gl. 1.50, zdaj samo gl. 2.80.

4180 zimskih ženskih rut iz čiste ovčje volne
v najnovjših in najmanjših bojih, rdeče, sivo,
modro, rjavo, vijolično itd. jednobarveno.
komad gl. 1.25.

3000 srajo za gospode od najboljšega platne-
nega sringa, trauka ali facon-prsa, prej
gl. 4.50, zdaj samo gl. 1.50. Prsa so gladka
četrst. k.

5250 srajo za gospé z bogatim, krasnim švaj-
carskim vezanjem in podstavkom, prej gl. 6,
zdaj samo gl. 1.5. Obdarovano zaradi iz-
vrst. e. kvantit.

6000 nočnih korsetov za gospé, s krasnim
čudovitim vezanjem po vsej dolžini, prej
gl. 7, zdaj samo gl. 1.50, od teškega barhanta
tudi samo gl. 1.50. Krasen komad
za vsako gospo.

340 ženskih hlač, s plisjem in vezljanjem,
ali od pravega chiffona ali teškega barhanta,
prej gl. 1.50, zdaj samo gl. 1.50. Tudi
za gospode.

10.000 tuc. fran. batistnih žepnih rut z
barvenim pisjem, kojih barva se v pranju
ne izgubi, vse obrobjeno, tucat samo gl. 1.

6000 tucatov svilenih žepnih rut, od naj-
težje in uske svile, vsak komad dr. ge barve,
prej gl. 12, zdaj tucat samo gl. 3.95. R. bi
se jih lahko tudi kot rute za okolo vratu.

600 pravih angleških potnih plédov iz
L. d. n. a. najtežje in najb. jse delo, res ne-
obhodno potrebno za hišo, družino in po-
tovanje in oblačilo, komad samo gl. 5,
pri et. ar. več.

5450 namiznih garnitur, sestoječa jedna iz
12 damast. servisov in jednega velikega
miznega pregrinjala, vse s cvetlicami pre-
preženo, prej gl. 7, zdaj vse skupaj samo
gl. 2.50. res to rebo vsakei h. a.

2450 tucatov ameriških svilenih no-
govic, prijetna nosa tudi m. j. zamskimi
nogovami, sesajo pot, prej gl. 8, zdaj
vseh 12 parov skupaj samo gl. 2.90, ne-
obh. d. o. za vsakega potrebno.

1400 tucatov ameriških svilenih no-
govic, najd. a. e. j. n. a. n. a. ker hi di nego
in vsa na prijet. n. način pot, prej 12 parov
gl. 12, zdaj 3 pari samo gl. 1.30. Tega
se naj. o.

238 kožuhatih pletenih jopic za gospode
in gos. e. j. n. a. s. s. v. o. p. a. p. h. l. a. j. e. n. j. e.
kdor gubi svoje zdravje, naj si vsak naroči
to čudovito srajco. Jeden komad gl. 1.25.

8000 pip od najfinejšega umetno morske pene, s
k. a. s. m. o. k. o. v. o. m. od pravega kitajskega
srebra, komad samo gl. 1.30, prepotrebno
za vsakega, kdor kadi. Prekupei 10% po-
pastka.

1000 briljantnih prstanov. Ponarejeno mam-
jivo delo in verjetno krasnega ognja, v
double-zlatu, prej gl. 10, zdaj samo gl. 2,
vse v finem baržunastem etui-ji.

200 parov briljantnih uhanov. Ponar. v
pravem 13 lotnem srebru z dvema kame-
nom, katerih ne more nobeden dragotinar
sveta od pravih razločiti, prej gl. 12, zdaj
jeden par v finem baržunastem etui-ji samo
gl. 2.50.

1600 briljantnih medaljonov, ponarejeno od
double-zlata, s. s. j. a. m. z. n. a. j. e. p. s. i. m. i. m. i.
ponarejenimi briljanti, od pravega zlata se ne
more razločiti, prej gl. 9, zdaj samo gl. 2.00.
Krasn. o. m. a. d.

1200 briljantnih naročnikov, tako kakor
pravi, nobeden dragotinar sveta jih ne
more od pravih razločiti, posejani s pon-
rejenimi briljanti, prej gl. 10, zdaj samo
gl. 3. Čudo bijouterijsko.

1750 briljantnih brošev, ponar. v najfinejšem
srebrnem ponar. obrooku, z več nego 20
ponar. kamenov, prej gl. 12, zdaj samo
gl. 2.0.

Naslov: **Haupt-Spedition internationaler Waaren.**

A. Fraiss,

Rothenthurmstrasse 9, gegenüber dem erzbischöflichen Palais, WIEN.

(595—6)